

การดำเนินงานเงินยืมทรองราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Operation of Government Loan Advances Mahasarakham University

จตุริช ภูครองเพชร^{*1}

Chutirach Phukhongphet^{*1}

* Corresponding Author: chutirach.p@msu.ac.th

(Received: 2022-02-02; Revised: 2023-02-21; Accepted: 2023-04-28)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานเงินยืมทรองราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 124 คน ด้วยแบบสอบถามลักษณะความคิดเห็นต่อการดำเนินงานเงินยืมทรองราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นรูปแบบของคำถาม จำนวน 27 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทรองราชการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการพัฒนาระบบการยืมเงินทรองราชการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เห็นด้วยและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก บุคลากรมีความเข้าใจต่อกระบวนการยืมเงิน และการขอใช้เงินยืม

คำสำคัญ : การดำเนินงาน, การติดตามลูกหนี้เงินยืม, เงินยืมทรองราชการ

1 นักวิชาการเงินและบัญชี ปฏิบัติการ กองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1 Finance and Accounting Analyst, Professional, Division of Finance and Facilities, Mahasarakham University

Abstract

The purpose of this study was to study the opinions of personnel about the operation of government advances. Mahasarakham University Data were collected from 124 Mahasarakham University personnel with a questionnaire on the nature of their opinions towards the government advance loan operation. Mahasarakham University in the form of 27 questions. Statistics used in data analysis were mean and standard deviation. The research results showed that Mahasarakham University personnel There were opinions about the overall process of government advance loans at a high level. and when considering each aspect at the high level in all aspects The results of the development of the government advance loan system of Mahasarakham University revealed that Mahasarakham University personnel agreed and were able to apply it to work at a high level. Personnel understand the borrowing process. and repayment of borrowed money.

Keyword: Operating System, Borrowed Budget Debtor Tracking, Government Loans

บทนำ

ตามที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีเงินอุดหนุนราชการ เพื่อให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยไปทอดรองจ่าย

ในการปฏิบัติราชการ โดยส่งสัญญาขอยืมเงินที่กองคลังและพัสดุ เมื่อได้รับเงินยืมตามสัญญาขอยืมเงินแล้วผู้ยืมมีหน้าที่ส่งหลักฐานการจ่ายและเงินเหลือจ่ายที่ยืมไปภายในระยะเวลาที่กำหนด กรณีเดินทางไปราชการรวมทั้งเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวให้ส่งหลักฐานการจ่ายและเงินเหลือจ่ายที่ยืมไป (ถ้ามี) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันกลับมาถึง และกรณียืมเงินอุดหนุนราชการเพื่อปฏิบัติราชการนอกเหนือจากเดินทางไปราชการ ให้ส่งหลักฐานการจ่ายและเงินเหลือจ่ายที่ยืมไป (ถ้ามี) ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ได้รับเงิน เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.2562 หมวดที่ 5 การเบิกจ่ายเงินยืมของส่วนราชการ และระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2552 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562, น.21)

ผลการดำเนินงานเงินอุดหนุนราชการ พบว่า ลูกหนี้เงินยืมอุดหนุนราชการส่งคืนเงินยืมล่าช้าเกินกำหนด และพบว่าผู้ยืมส่งคืนเงินยืมไม่ถูกต้องตามระเบียบกำหนด กล่าวคือ มีการทยอยส่งคืน

ใบสำคัญคู่จ่ายหรือหลักฐานการจ่าย และเงินสดเหลือจ่ายเป็นงวด ๆ หลายงวด หรือส่งใช้คืนเงินสดเหลือจ่ายภายหลังการส่งใช้คืนเงินยืมเหลือจ่ายหรือหลักฐานการจ่ายล่าช้า มีการส่งใช้เงินสดเหลือจ่ายจำนวนที่สูง เป็นผลทำให้มหาวิทยาลัยเกิดความเสียหาย ถูกหักทวงจากสำนักตรวจสอบเงินแผ่นดิน จังหวัดมหาสารคาม ถึงข้อบกพร่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ

จากปัญหาการคืนเงินยืมไม่ทันภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด เกิดจากแนวปฏิบัติเดิมหลังจากวันครบกำหนดตามระเบียบ กองคลังดำเนินการติดตามทวงถามอีก 30 วัน คือ กรณีเดินทางไปราชการให้คิดดอกเบี้ยเงินยืมวันที่ 46 กรณีนอกเหนือจากเดินทางไปราชการให้คิดดอกเบี้ยวันที่ 61 ในกรณีที่ผู้ยืมไม่ชำระคืนเงินยืมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้อำนวยการกองคลังและพัสดุเรียกให้ชดใช้เงินยืมตามเงื่อนไขสัญญาเงินให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกิน 30 วัน นับตั้งแต่วันครบกำหนด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรออกแนวปฏิบัติ เรื่อง การยืมเงิน การคืนเงินยืม การติดตามลูกหนี้เงินยืม และบทลงโทษ ให้นำหน่วยงานถือปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบพัฒนากระบวนการดำเนินการติดตามลูกหนี้เงินยืม โดยออกแบบสอบถามความคิดเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นมากน้อยเพียงใดเพื่อแก้ปัญหาลูกหนี้ค้างนานเกินกำหนด (ราชกิจจานุเบกษา, 2562, น.21)

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินการเงินทดรองราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านเงินยืมทดรองราชการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อลดความเสี่ยงเกี่ยวกับกระบวนการและระบบเงินยืมทดรองของกองคลังและพัสดุมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ทำให้การคืนเงินยืมทดรองไม่เป็นไปตามระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามลูกหนี้เงินยืมให้มีข้อมูลถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา พร้อมทั้งหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานเงินยืมทดรองราชการ

มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรของคณะหน่วยงาน/เทียบเท่าคณะ ไม่มีเงินทดรอง ส่งสัญญาเยี่ยมเงิน ที่กองคลังและพัสดุ จำนวน 22 หน่วยงาน จำนวน 124 คน (ร้อยละ 100) ดังนี้

1. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.63) อายุ 40 – 50 ปี (ร้อยละ 45.43) รองลงมา อายุ 30 – 40 ปี (ร้อยละ 29.29)
2. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่จบระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 51.22)
3. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่ ตำแหน่งหน้าที่การงาน พนักงานมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 66.67) รองลงมา ข้าราชการ (ร้อยละ 19.51)
4. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์และอายุการทำงาน มากกว่า 7 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 81.30) รองลงมา 3 – 5 ปี (ร้อยละ 9.76)
5. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 25,000 บาท (ร้อยละ 64.23) รองลงมา น้อยกว่า 16,000 บาท (ร้อยละ 20.33)
6. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้เยี่ยมเงิน (ร้อยละ 48.10) รองลงมา ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน (ร้อยละ 27.85)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เยี่ยมเงินและผู้ปฏิบัติงานด้านลูกหนี้เงินยืม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบแบบสุ่มตัวอย่างและแบบเจาะจง จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์และอายุการทำงาน รายได้ต่อเดือน และเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทดรองราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยครอบคลุมเนื้อหา 2 ด้าน จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ด้านการเยี่ยมเงิน จำนวน 5 ข้อ และด้านการคืนเงินยืม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาการติดตามลูกหนี้เงินยืม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ยืมเงินและผู้ปฏิบัติงานด้านลูกหนี้เงินยืม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 และ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทอรองราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และการออกแบบพัฒนาการติดตามลูกหนี้เงินยืม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูล ในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 99-100)

ผลการวิจัย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทอรองราชการ พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทอรองราชการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการยืมเงิน ($\bar{X} = 4.18$) ด้านกระบวนการคืนเงินยืม ($\bar{X} = 4.17$) ข้อมูลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทอรองราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยรวมและเป็นรายด้าน

กระบวนการดำเนินงานเงินยืมทอรองราชการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านกระบวนการยืมเงิน	4.18	0.67	มาก
2. ด้านกระบวนการคืนเงินยืม	4.17	0.71	มาก
โดยรวม	4.18	0.68	มาก

บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทดรองราชการ ด้านกระบวนการยืมเงิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีกระบวนการจ่ายเงินยืม จ่ายได้ถูกต้อง ตรงกับสัญญาเงินยืม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.76) กระบวนการดำเนินการตรวจสอบสัญญาเงินยืม มีความถูกต้องครบถ้วน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.74) และกระบวนการจัดส่งสำเนาสัญญาเงินยืม ถูกต้องครบถ้วน และกระบวนการลงรับเอกสารมีความถูกต้อง รวดเร็ว ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.74) ข้อมูลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทดรองราชการ ด้านกระบวนการยืมเงิน

กระบวนการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กระบวนการดำเนินการจัดทำสัญญาเงินยืม มีความสะดวก รวดเร็ว มากน้อยเพียงใด	4.11	0.75	มาก
2. กระบวนการลงรับเอกสารมีความถูกต้อง รวดเร็ว มากน้อยเพียงใด	4.15	0.74	มาก
3. กระบวนการดำเนินการตรวจสอบสัญญาเงินยืม มีความถูกต้องครบถ้วนมากน้อยเพียงใด	4.19	0.74	มาก
4. กระบวนการจ่ายเงินยืม จ่ายได้ถูกต้อง ตรงกับสัญญาเงินยืม มากน้อยเพียงใด	4.27	0.76	มาก
5. กระบวนการจัดส่งสำเนาสัญญาเงินยืม ถูกต้อง ครบถ้วนมากน้อยเพียงใด	4.19	0.74	มาก
โดยรวม	4.18	0.67	มาก

บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทดรองราชการ ด้านกระบวนการคืนเงินยืม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ กระบวนการออกไปเสร็จรับเงิน รับคืนลูกหนี้เงินยืม ถูกต้อง ครบถ้วน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.73) กระบวนการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการคืนเงินยืมมีความถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.78) และกระบวนการบันทึกหักล้างเงินยืม มีความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.77) ข้อมูลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืมทดรองราชการ ด้านกระบวนการคืนเงินยืม

กระบวนการดำเนินงานเงินยืมทดรองราชการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กระบวนการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการคืนเงินยืมมีความถูกต้องเป็นไปตามระเบียบมากน้อยเพียงใด	4.18	0.78	มาก
2. กระบวนการให้คำปรึกษา แนะนำ ระเบียบเบิกจ่ายมีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด	4.10	0.78	มาก
3. กระบวนการคืนเงินเหลือจ่าย มีความสะดวก รวดเร็วลดความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด	4.15	0.80	มาก
4. กระบวนการออกไปเสร็จรับเงิน รับคืนลูกหนี้เงินยืมถูกต้อง ครบถ้วนมากน้อยเพียงใด	4.23	0.73	มาก
5. กระบวนการบันทึกหักล้างเงินยืม มีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด	4.17	0.77	มาก
โดยรวม	4.17	0.71	มาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การตรวจสอบข้อมูลประวัติการยืม การคืนเงินยืม ในระบบสลิปเงินเดือน มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.65) การจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระ ไปยังหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.74) และการจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระเสนอกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัย เพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.71) ข้อมูลปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืม

การออกแบบพัฒนาระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การติดตามลูกหนี้เงินยืมก่อนครบกำหนด 7 วันทำการ เหมาะสมมากน้อยเพียงใด	4.06	0.73	มาก
2. การส่งหนังสือขอให้ส่งใช้เงินยืมในช่องทางการส่งทาง EDS, มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	4.02	0.80	มาก
3. การตรวจสอบข้อมูลประวัติการยืม การคืนเงินยืม ใน ระบบสลิปเงินเดือน มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้องมากน้อย เพียงใด	4.15	0.65	มาก
4. การจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระไปยังหัวหน้า หน่วยงานเพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสมมากน้อย เพียงใด	4.14	0.74	มาก
5. การจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระเสนอต่อคณะ กรรมการบริหารกองคลังและพัสดุเพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	4.10	0.73	มาก
6. การจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระเสนอต่อคณะ กรรมการบริหารเพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสม มากน้อยเพียงใด	4.11	0.71	มาก
7. การกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพการคืนเงินยืม ของหน่วยงาน มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	4.02	0.76	มาก
8. การเสนออนุมัติหักเงินเดือน ลูกหนี้ค้างนานไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบที่กำหนด มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	4.03	0.79	มาก
9. การพัฒนาการคิดดอกเบี้ยเงินยืมกรณีเดินทางไป ราชการ จะเริ่มคิดดอกเบี้ยเงินยืม วันที่ 16 มีความ เหมาะสมมากน้อยเพียงใด	3.86	0.86	มาก
10. การพัฒนาการคิดดอกเบี้ยเงินยืมกรณีนอกเหนือจาก เดินทางไปราชการ จะเริ่มคิดดอกเบี้ยเงินยืม วันที่ 31 มี ความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	3.90	0.80	มาก
โดยรวม	4.04	0.66	มาก

สรุปผล

1. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืม ทดรองราชการโดยรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการจ่ายเงินยืม เช่น กระบวนการ ดำเนินการตรวจสอบสัญญาเงินยืม มีความถูกต้องครบถ้วน และกระบวนการจัดส่งสำเนาสัญญาเงิน ยืม ถูกต้องครบถ้วน และด้านกระบวนการคืนเงินยืม กระบวนการลงรับเอกสารมีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นต้น และด้านการคืนเงินทดรองราชการ เช่น บุคลากรเข้าใจในกระบวนการออก ใบเสร็จรับเงิน รับคืนลูกหนี้เงินยืม ถูกต้อง ครบถ้วน กระบวนการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการคืน เงินยืมมีความถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ และกระบวนการบันทึกหักล้างเงินยืม มีความถูกต้อง เป็น ต้น

2. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาระบบการ ติดตามลูกหนี้เงินยืมโดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เช่น การตรวจสอบข้อมูลประวัติการยืม การคืนเงินยืม ในระบบสลิปเงินเดือน มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง การจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระ ไป ยังหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสม และการจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระ เสนอกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัย เพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสม เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานเงินยืมทดรอง ราชการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานเงินยืม ทดรองราชการโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการยืมเงิน เช่น กระบวนการจ่ายเงินยืม จ่ายได้ถูกต้อง ตรงกับสัญญาเงินยืม กระบวนการดำเนินการตรวจสอบสัญญาเงินยืม มีความถูกต้องครบถ้วน และกระบวนการจัดส่ง สำเนาสัญญาเงินยืม ถูกต้องครบถ้วน และกระบวนการลงรับเอกสารมีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นต้น และ ด้านกระบวนการคืนเงินยืม ได้แก่ กระบวนการออกใบเสร็จรับเงิน รับคืนลูกหนี้เงินยืม ถูกต้อง ครบถ้วน กระบวนการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการคืนเงินยืมมีความถูกต้องเป็นไปตาม ระเบียบ และกระบวนการบันทึกหักล้างเงินยืม มีความถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

เกียรตินคุณ เรื่องสุวรรณ (2560:316-317) การยืมเงินทดรองจ่ายทุกครั้งบุคลากรและเจ้าหน้าที่การเงินหรือผู้ปฏิบัติงานการเงินของหน่วยงานหรือองค์กรโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่การเงินหรือผู้ปฏิบัติงานการเงินต้องรู้แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การยืมเงินทดรองจ่าย เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการยืมเงินทดรองจ่ายของหน่วยงานมีความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการดำเนินงานเกี่ยวกับการยืมเงินทดรองจ่ายของวิทยาลัยการเมืองการปกครองยังคงมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานพอสรุปได้ดังนี้ 1. การเขียนสัญญายืมเงินไม่ถูกต้องครบถ้วน ในการยืมเงินทดรองจ่ายของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ยืมจะจัดทำบันทึกอนุมัติยืมเงิน (ผ่านตามสายงานการบังคับบัญชา) พร้อมแนบแบบสัญญาการยืมเงินต้นฉบับ จำนวน 1 ฉบับ และสำเนา จำนวน 1 ฉบับ พร้อมแนบบันทึกอนุมัติโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ บันทึกอนุมัติเดินทางไปราชการตลอดจนบันทึกอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างแล้วแต่กรณีแต่บางครั้งผู้ยืมเงินทดรองจ่ายของศูนย์ไม่ให้ความสำคัญในการเขียนสัญญายืมเงินและแนบเอกสารหลักฐานในการขออนุมัติยืมเงินทดรองจ่ายของศูนย์เท่าที่ควร หรือหน่วยงานอาจจะไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนให้บุคลากรได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติจึงทำให้การเขียนสัญญายืมเงินและการแนบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไม่ถูกต้องครบถ้วนเกิดความล่าช้าในการเบิกจ่ายเงิน เนื่องจากต้องมีการส่งคืนเอกสารเพื่อทำการแก้ไข 2. เอกสารหลักฐาน (ใบสำคัญหักล้างเงินยืม) ไม่ถูกต้องครบถ้วนในการส่งคืนใช้เงินยืม ผู้ยืมจะต้องจัดทำบันทึกขอส่งหลักฐานเพื่อขอใช้สัญญายืมเงิน (ผ่านตามสายงานการบังคับบัญชา) เป็นใบสำคัญ (ใบสำคัญหักล้างเงินยืม) หรือเงินสด (ถ้ามี) พร้อมแนบเอกสารหลักฐานใบสำคัญ (ใบเสร็จรับเงินใบสำคัญรับเงิน หรือเอกสารการรับเงินอื่น ๆ (ถ้ามี) (ฉบับจริงเท่านั้น)และสำเนาสัญญายืมเงิน (ถ้ามี) ภายในกำหนดตามเงื่อนไขของสัญญายืมเงิน แต่บางครั้งผู้ยืมเงินทดรองจ่ายของศูนย์ไม่ให้ความสำคัญในการรวบรวม เอกสารหลักฐานใบสำคัญ (ใบสำคัญหักล้างเงินยืม) โดยใช้สำเนาใบเสร็จรับเงิน สำเนาใบส่งของหรือใบแจ้งหนี้ของผู้ขายผู้รับจ้างเป็นใบสำคัญเพื่อขอใช้สัญญายืมเงิน หรือบางครั้งเอกสารใบสำคัญไม่มีลายมือชื่อผู้รับเงินทำให้การเอกสารแนบไม่ถูกต้องครบถ้วนเกิดความล่าช้าในการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเพื่อขอใช้สัญญายืมเงินให้กับบุคลากรศูนย์ เนื่องจากต้องมีการส่งคืนเอกสารเพื่อทำการแก้ไข

2. บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืมโดยรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ยกเลิกแนวปฏิบัติเดิมและออกแนวปฏิบัติใหม่เกี่ยวกับระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืม มีการกำกับ ติดตาม ทวงถามเมื่อใกล้ถึงระยะเวลากำหนด และหากพ้นกำหนดได้ดำเนินการตามระเบียบคิดดอกเบี้ยเงินยืม ร้อยละเจ็ดถึงต่อปีและบังคับให้เป็นไปตามสัญญาอย่างเคร่งครัดโดยการหักเงินเดือน ทำให้มียอดลูกหนี้คงเหลือน้อยมาก นอกจากนี้ ระบบการพัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูลประวัติการยืม การคืน

เงินยืม ในระบบสลิปเงินเดือน มีข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง การจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระ ไปยังหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสม และการจัดทำรายงานลูกหนี้ค้างชำระเสนอกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัย เพื่อกำกับติดตาม มีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญญาภา สิงห์ทองชัย และคณะ (2556) พบว่า กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้วยระบบติดตามเงินยืมทอรองอัตโนมัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลประเมินในภาพรวมระดับดี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินความสามารถของระบบ ด้านการประเมินความถูกต้อง ด้านการประเมินความง่ายในการใช้งาน ด้านการประเมินประสิทธิภาพของระบบ และด้านการรักษาความปลอดภัย ส่งผลให้การบันทึกข้อมูล ค้นหาตรวจสอบ ติดตามเงินยืมทอรองมีความสะดวกรวดเร็ว ข้อมูลถูกต้องแม่นยำ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธาสินี บุญประดิษฐ์ และวิรัชกร อุดมศรี (2561) พบว่า ระบบบริหารลูกหนี้เงินยืมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผู้ใช้งานระบบบริหารลูกหนี้เงินยืม ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้งานทั่วไป ผู้ตรวจสอบระดับส่วนงานและผู้ใช้งานระดับกองคลัง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการใช้ระบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากการพัฒนาระบบมีการตั้งคณะทำงาน ซึ่งได้ร่วมกันวิเคราะห์ขั้นตอนการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ทำให้การออกแบบหน้าจอการใช้งาน ขั้นตอนการทำงาน การรายงานต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน ทั้งนี้ยังมีบางส่วนที่ต้องมีการปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานในระดับต่าง ๆ โดยมหาวิทยาลัยจะต้องมีความรู้โดยการจัดอบรมเพื่อให้บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ ตามระเบียบว่าด้วยเงินทอรองจ่ายและเงินทุนหมุนเวียนรวมทั้งระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำแนวปฏิบัติการติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรรวมทั้งผู้ยืมอย่างต่อเนื่อง เพิ่มช่องทางการเข้าถึงระเบียบของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์การรอบคอบ (2563:1) 1. จากศึกษาปัญหากระบวนการของการดำเนินงานการติดตามลูกหนี้เงินยืมทอรองจ่ายของ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ณ ปัจจุบัน พบว่าการติดตามลูกหนี้เงินยืมเกินกำหนดด้วยมือมี กระบวนการในการติดตามลูกหนี้เงินยืมมีหลายขั้นตอน มีความซับซ้อน เป็นเหตุให้เกิดการจัดทำหนังสือติดตามลูกหนี้เงินล่าช้าทำให้ต้องหาวิธีแก้ไขปัญหา 2. การพัฒนาระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืมทอรองจ่ายนครปฐม ด้วยโปรแกรมระบบ Grow Account ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่พัฒนาขึ้นสามารถจัดทำหนังสือติดตามหนี้ สามารถออกหนังสือติดตามหนี้ในระบบโดยอัตโนมัติ แสดงข้อมูลรายละเอียดประกอบอย่างถูกต้อง ช่วยลดขั้นตอนการทำงาน การจัดทำหนังสือติดตามหนี้ การปฏิบัติงานคล่องตัวขึ้น รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน และลดระยะเวลาการจัดทำหนังสือติดตามหนี้ มีข้อมูลรายละเอียดประกอบพร้อม และทำให้กระบวนการติดตามลูกหนี้ค้างเงินยืมอย่าง

เป็นระบบ 3. การวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามลูกหนี้เงินยืมด้วยมือ หลังทดลองใช้โปรแกรมระบบ Grow Account และการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความพึงพอใจในการติดตามลูกหนี้เงินยืมทอดรองจ่ายจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือความคิดเห็นและความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีด้านการทำงานของโปรแกรมระบบฯ และคุณภาพการใช้งานโปรแกรมระบบฯ ความพึงพอใจในการติดตามลูกหนี้เงินยืมทอดรองจ่ายด้วยการใช้งานโปรแกรมระบบ มีความพึงพอใจสูงขึ้นหลังจากได้มีการทดลองใช้โปรแกรม ในด้านการทำงานของระบบที่เข้าใจง่าย สามารถทำการติดตามลูกหนี้เงินยืมได้ง่ายขึ้น ลดขั้นตอนกระบวนการทำงาน ลดระยะเวลาในการทำงานรวดเร็วขึ้น เป็นระบบที่เข้าใจง่าย และทำให้การทำงานได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 มหาวิทยาลัยควรมีการจัดประชุม ชักชวนทำความเข้าใจในกระบวนการยืมเงินทอดรองราชการเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความเข้าใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการยืมเงินทอดรองราชการของหน่วยงาน

1.2 มหาวิทยาลัยควรมีการจัดประชุม ชักชวนทำความเข้าใจในกระบวนการคืนเงินยืมทอดรองราชการเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความเข้าใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการคืนเงินยืมทอดรองราชการของหน่วยงาน

1.3 ควรพัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการติดตาม ทวงถามลูกหนี้ให้รวดเร็วขึ้น และถือผู้ยืมโดยตรง เพื่อติดตามได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งไม่ให้เกิดปัญหาค้างชำระหนี้เกินระยะเวลาที่กำหนด

1.4 เนื่องจากปัญหาลูกหนี้ค้างนานเกินระเบียบที่กำหนดทำให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทักท้วงถึงข้อบกพร่องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ กองคลังและพัสดุดูรยกเลิกแนวปฏิบัติเดิม จากเดิมการคิดดอกเบี้ยเงินยืม กรณีเดินทางไปราชการ คิดวันที่ 46 กรณีนอกเหนือจากเดินทางไปราชการให้คิดดอกเบี้ยเงินยืมวันที่ 61 กองคลังและพัสดุดำเนินการออกแนวปฏิบัติใหม่ เป็น กรณีเดินทางไปราชการ ให้คิดดอกเบี้ย วันที่ 16 และกรณีนอกเหนือจากการเดินทางไปราชการ ให้คิดดอกเบี้ย วันที่ 31 และออกแนวปฏิบัติ การยืมเงิน การคืนเงินยืม การติดตามลูกหนี้เงินยืม และบทลงโทษ แจ้งเวียนหน่วยงานให้ถือปฏิบัติและชักชวนความเข้าใจภายในมหาวิทยาลัย ถือปฏิบัติต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการเงินยืมทดรองราชการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2.2 ควรศึกษาการออกแบบและพัฒนาระบบการดำเนินงานเงินทดรองราชการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กับกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยงานที่ใช้ยืมเงินทดรองราชการไปใช้ในหน่วยงาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสองกลุ่ม

2.3 ควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการสอบถามแบบเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล เป็นการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการถามเจาะลึกคำตอบอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียด ครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการคลัง, 2562 ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การ

จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.2562 หมวด 5 การเบิกจ่ายเงินยืมของส่วนราชการ

เกียรติคุณ เรืองสุวรรณ, 2560 การวิเคราะห์ระบบบริหารเงินทดรองราชการ : กรณีการศึกษา

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระหว่างปีงบประมาณ 2553-2557, วารสารการเมืองการปกครอง ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2560.

ที่пка รอบคอบ, 2563, น. 1 การพัฒนาระบบการติดตามลูกหนี้เงินยืม ด้วยโปรแกรมระบบ Grow Account ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม Development of loan tracking system by Grow Account program of Nakhon Pathom Rajabhat University.

บุญชม ศรีสะอาด, 2556 การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

เบญญาภา สิงห์ทองชัย และคณะ, 2556 กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพงานด้วยระบบติดตามเงินยืมทดรองอัตโนมัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552 ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยเงินทดรองราชการของบุคลากรจากเงินรายได้ พ.ศ. 2552.

สุธาสนี บุญประดิษฐ์ และวิรัช อุดมศรี, 2561 กองคลัง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ : การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานระบบบริหารลูกหนี้เงินยืม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.